

Mokyklos

Mokyklos istorija

Punsko Dariaus ir Girno pagrindinė mokykla ir gimnazija

ul. 11 Marca 16, 16-515 Puńsk, Lenkija

tel.(fax) 0 87 51 61 013, e-mail: gimpunsk@o2.pl

Nuo 1526 metų; Popiežiaus nutarimu kiekvienoje parapijoje pradėjo veikti mokyklos. Jos veikė nuo vėlyvo rudens iki pavasario. Pagrindine knyga buvo katekizmas. Apie mokykla Punske pirmą kartą buvo paminėta XVII a. pabaigoje. 1808m. Seinuose steigta gimnazija.

Spaudos draudimo metu Punsko apylinkėse veikė mažos mokyklos, kuriose mokė daraktoriai. I pasaulinio karo metu "Žiburio" bendrija steigė Punske mokyklą, kurioje mokė J.Baltrukonis. Nuo 1819m. Seinuose pradėjo veikti "Žiburio" gimnazija, kuri po metų; buvo perkelta; Lazdijus.

Tarpukario laikotarpyje Punske nebuvo lietuviškos mokyklos, tačiau lietuvių kalba buvo dėstoma kaip dalykas. Norint steigti klasę su lietuvių kalba, turėjo būti ne mažiau kaip 7 mokiniai norintys mokytis lietuvių kalbos. Toks buvo Švietimo Ministro nurodymas.

1952-1953m. steigtos lietuviškos mokyklos Punske, Vaitakiemyje, Vidugiriuose ir Navinykuose, o kitose mokyklose lietuvių kalbos buvo mokoma kaip dalyko. 1956m. Punske kurtas licėjus.

Lietuviškos mokyklos steigtos 1952-1956m., išliko nepakitusios beveik iki XX amžiaus pabaigos.

1944m. frontui pasitraukus vakarus, steigtos mokyklos Punske, Pristavonyse ir Vidugiriuose. Deja, jose buvo mokoma tiktai lenkiškai, o tik po 1951m. galima buvo steigti lietuviškas mokyklas. Tačiau lietuvių kalbos mokytojai neturėjo tinkamų; kvalifikacijų;.

Pirmieji mokytojai buvo ne tik pedagogai, bet ir aktyviai dalyvavo kultūriname bendruomenės gyvenime. Tai Juozas Maksimavičius, Petronėlė; Jakimavičienė; Bronė; Kliučinskienė; Jonas Stoskėlnas, Juozas ir Elena Vainai, Juozas Sigitas Paransevičius, Algis Uzdila ir kiti.

Dabar Punsko ir Seinų krašte pagrindinės mokyklos veikia Navinykuose, Pristavonyse, Vidugiriuose, Punske ir "Žiburio" mokyklų kompleksas Seinuose (darželis, pagrindinė mokykla ir gimnazija).

Po 1999m. švietimo reformos, Punske veikia šešiametė pagrindinė mokykla ir gimnazija su lenkių ir lietuvių dėstomąja kalba.

2004-2005 m. rugsėjo 10 mokykloms suteiktas Dariaus ir Girno vardas. Trimetėje gimnazijoje yra 9 klasės (po dvi su lietuvių mokomąja kalba ir viena su lenkių mokomąja kalba).

2005/2006 mokslo metais gimnazija lankė 209 mokiniai. Lietuviškose klasėse buvo 146 vaikai, o lenkiškose 60. Mokykloje dirbo 30 mokytojų. Mokyklai vadovavo Juozas Bliudžius (direktorius) ir Marytė Misiukonienė; (pavaduotoja).

Mokykloje dirba 29 mokytojai. Nuo 2007 metų rugsėjo 1 d. mokyklai vadovauja Jonas Vydra (direktorius) ir Jolanta Jonušonytė; (pavaduotoja).

Savivaldybinis vaikų; darželis su lietuvių; ir lenkų; dėstoma kalba ė Vaikų; darželis Punske veikia nuo 1949 metų;. Iš pradžių; buvo vieno amžiaus vaikų; grupė;. Nuo 1982 metų; veikė; jau kelios grupės; padalytos į kalbines grupes:

3-4 metų; (lietuvių; grupė;)

5-6 metų; (lietuvių; grupė;)

3-6 metų; (lenkų; grupė;)ėė

ėėė Vaikų; darželis; gali lankyti vaikai su specialiais švietimo reikalavimais kurių; amžius nuo 3 iki 8 metų;. Vaikams paruošta daug užsiėmimų; papildomai yra vedamos ritmikos pamokos, anglų; kalbos pamokos, tikybos pamokos. Vaikai dalyvauja įvairiuose konkursuose ir festivaliuose.

Punsko

Kovo 11 bendrojo lavinimo licėjus

Profiliuotasis licėjus

<http://zsopunsk.internetdsl.pl/index.htm>

1952 m. Lenkijoje prasidėjo tautinių; mažumų; mokyklų; organizavimas. 1953 m. gruodžio 1 d. Suvalkų; bendrojo lavinimo licėjus pradėjo darbą pedagoginę; klasę; su lietuvių; dėstomąja kalba. Lankę; ją 23 aštuntokai ė tuo metu Lenkijoje buvo privaloma septynmetė; pradinė; mokykla. Klasės; pagrindiniu organizatoriumi ir auklėtoju buvo Jonas Stoskielis;nas, Kauno universiteto absolventas. Dirbo joje lietuviai mokytojai Elena Vainienė; Jozas Vaina, Jozas Kubilius.

Panaši klasė; buvo bandoma suorganizuoti ir 1954/55 mokslo metais, bet tada susirinko vos keli kandidatai. 1955/56 mokslo metais susirenko 15 vaikų; norinčių; mokytis lietuviškoje klasėje ė jie atskiros klasės; nesudarė; bet mokėsi lietuvių; kalbos kaip dalyko. Taip buvo žengiami pirmieji žingsniai organizuojant lietuvišką licėjų; Punsko ė Seinų; ė Suvalkų; krašte.

Vis labiau norėjosi turėti savo mokyklą Punske. Visuomenės; remiami veikėjai pradėjo belsti į Švietimo ministerijos Varšuvoje duris prašydami tokią mokyklą įsteigti Punske. Daug pasidarbavo mokytojai Jonas Stoskielis;nas, Jozas Vaina, Stanisław Łysakowski, Antanas Judickas, Stasys Marcinkevičius ir kiti. Ši; žmonių; pastangų; dėka 1956 m. rugpjūčio 20 d. Lenkijos Švietimo ministro potvarkiu nr. SO1-5087/56 buvo įkurta Punske vidurinė; mokykla.

1956/57 mokslo metais Punske buvo suorganizuota aštuntoji klasė; ir iš Suvalkų; perkelta lietuvių; moksleivių; grupė;, kuri sudarė; devintąją. Mokyklos direktoriumi buvo paskirtas Stanisław Łysakowski, tuometinis Punsko pradinės mokyklos vedėjas, direktoriaus pavaduotoju ė Jozas Vaina. Devintos klasės; auklėtoju tampa lituanistas Jonas Stoskielis;nas, aštuntos ė mokytojas Jozas Vaina, kuris dėstė; fiziką, chemiją ir biologiją. Mokytojas Jonas Stoskielis;nas be gimtosios dėstė; dar prancūzų; kalbą ir istoriją. Matematiką ir geografiją dėstė; mkt. Elena Vainienė; lenkų; kalbą ė mkt. Petronelė; Jakimavičienė; rusų; kalbą ė mkt. Stanisław Łysakowski, fizinis; lavinimą ir karinį; parengimą ė R. Zawolski. Pradžioje sunkiomis sąlygomis, esant labai kukliai materialinei bazei, tačiau su dideliu entuziazmu mokytojai ir moksleiviai pradėjo darbą tęsiamą iki šiol.

Laikui bėgant pasikeitė mokomoji bazė. 1959 m. mokykla gavo naujas patalpas, kurios greit pasirodė per ankštos. Buvo dedamos pastangos statyti naujas patalpas mokyklai ir jau 1977 m. Punkskas gavo naują mokyklinį kompleksą su sporto sale ir bendrabučiu. Tuo metu šis kompleksas, kuriame dirbo kartu licėjus ir pradinė mokykla, pilnai tenkino šios mokyklai poreikius. Keitėsi taip pat mokytojų kadrų. Vis daugiau šios mokyklos darbuotojų davo mokykloje baigusių aukštųjų mokyklų absolventų. Stanislav Lysakovski mokyklai vadovavo iki 1958/59 mokslo metų, po to direktoriaus pareigas ėjo: Józef Dabuszyński, Algis Uzdila, Juozas Sigitas Paransevičius, Irena Čeplienė. 1991/92 mokslo metais direktoriauti pradėjo Marytė Černelienė.

Mokyklos istorijoje svarbi data yra 1992 m. kovo 11-oji. Šią dieną, dalyvaujant svečiams iš Lietuvos ir Lenkijos bei gausiai susirinkusiai visuomenei, mokyklai suteiktas garbingas Kovo 11-osios vardas. 1999 m. rugsėjo 1-ąją pradėjo darbą Techninio licėjus pirmoji klasė. Techninis licėjus – tai mokslams naujos galimybės plėsti savo žinias ir sugebėjimus, kurie pravers šiuolaikiniam pasauliui. Be bendrųjų dalykų, tokie, kurie dėstomi bendrojo lavinimo licėjuje, techninio licėjus mokiniams dėstomi dar interpersonaliniai santykiai, verslo pagrindai, biuro darbai. Moksleiviai įgyja sugebėjimų, kurie padės vesti nuosavą monė, tvarkyti savo verslą.